

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uređ. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Enoten politični blok?

Zagreb, 16. septembra.

V mestoma čudnih vijugah so v zadnjih dveh letih potekali razgovori, pogajanja in konference predstavnikov zagrebške politike in beograjskega dela združene opozicije. Delegati posameznih skupin so nešteto potovali iz Beograda v Zagreb, iz Zagreba v Beograd, dajali izjave, jih demantirali in zopet priznali. Po političnem ozračju so švigale najrazličnejše kombinacije, ki so v svojih komplikacijah ustvarile nazadnje pravcati labirint, iz katerega ni vedel nikdo izhoda.

Včeraj pa se je, kakor pravijo, nebo nad zagrebškim političnim obzorjem zopet zjasnilo. Po zatrdilih tiska in merodajnih činiteljev se je po dveh letih razgovorov vendarle dosegel načelen sporazun med staro radikali, davidovičevci in zemljoradniki na eni strani ter mačkovi in pribičevićevci na drugi strani. Živa politična aktivnost v vrstah treh skupin beograjske združene opozicije v zadnjih dneh ter intenzivna izmenjava misli v vodstvu Kmetesko demokratske koalicija v Zagrebu sta se zaključili včeraj z rezultatom, o katerem zatrjujejo vsi vodilni politiki zagrebškega in beograjskega dela združene opozicije, da so z njim popolnoma zadovoljni. Vodilni politiki beograjske združene opozicije so se po Mačkovi želji najprej sami sporazumeli, nakar so se pripeljali včeraj dopoldne z letalom v Zagreb dr. Lazar Marković v imenu skupine Ace Stanojevića, dr. Milan Gavrilović v imenu bivše zemljoradniške stranke, Božidar Vlajić pa v imenu bivše demokratske stranke L. Davidovića. Od 8. zjutraj pa do 10. dopoldne so se razgovarjali z dr. Mačkom in mu do podrobnosti prikazali rezultate zadnjih posvetovanj med predstavniki treh skupin beograjske združene opozicije v zadnjih 15 dneh. Ti rezultati predstavljajo efekt dvomesečnega sporazumevanja. Novinarjem so delegati beograjske združene opozicije po konferenci z dr. Mačkom izjavili, da se je doseglo z Zagrebom zblizanje, na osnovi katerega bo v bodoče mogoče voditi skupno politiko ter se uveljavljati kot enoten politični blok. Stališče beograjske združene opozicije, ki je rezultat strnitve skupnih pogledov na vsa politična aktualna vprašanja, pa temelji na idejah, glede katerih se je dr. Maček že izrazil, da jih odobrava. To sporočilo je dr. Maček sprejel z zadovoljstvom na znanje. Radi tega se bo že v kratkem pričela izvajati skupna akcija, ker ne more biti nič več v napotju temu, da se doseže želeni cilj, s katerim bodo popolnoma in enako zadovoljni Srbi, Hrvati in Slovenci.

Zagrebški politiki so mnenja, da se bo dr. Maček po vrnitvi iz Rogaske Slatine, kamor se je podal včeraj popoldne na tritedensko zdravljenje, ponovno sestal s predstavniki vseh treh skupin beograjskega dela združene opozicije. Na tem sestanku naj bi se definitivno formaliziral novi politični blok.

Vsi zagrebški listi objavljajo ta dogodek zelo izčrpno in ga komentirajo v optimističnem smislu. Pripisujejo mu velik politični pomen, četudi se sporazun po informacijah nanaša le na takozvano proceduro, nikakor pa ne na predloge za novo ureditev države. Komentari pravijo, da se je sporazumevanje med beograjskim in zagrebškim delom združene opozicije s složnim sporazumom v vrstah beograjskega dela združene opozicije

Mussolini naj v zadnjem hipu prepreči prelom med Berlinom in Vatikanom

RIM, 16. septembra. V zvezi z napadom na Nemčijo, ki je objavljen v vatikanskem glasilu »Osservatore Romano« se doznava iz merodajnih vatikanskih krogov, da so se diplomatski odnosi med Nemčijo in Vatikanom zopet silno zaostri. V vatikanskih diplomatskih krogih so silno razočarani, ker ni Hitler v Nürnbergu pred vsem svetom izjavil, da namerava zboljšati odnose z Vatikanom. Kakor se čuje, bo papeški nuncij v Berlinu msgr. Orsenigo po dal izčrpen prikaz položaja rimskokatoliške cerkve v Nemčiji. V Mussolinijevem obisku v Nemčijo vidijo poslednje upanje, da bi se preprečilo prekinjenje diplomatskih odnosov med Vatikanom in Nemčijo.

Italijanski „Ne!“

RIM, 16. septembra. V zvezi s službeno italijansko odklonitvijo glede poziva nyonske konference Italiji k sodelovanju pri kontroli Sredozemskega morja, piše »Popolo d'Italia« med drugim, da izločnje francoski načrt o nadzorstvo Italijo iz najvažnejših področij Sredozemskega morja, kar nikakor ne odgovarja položaju, ki ga zavzema Italija na tem morju. Navedeni list smatra, da je francosko britanski predlog nesprejemljiv. Italija mora biti deležna enakopravnosti z vsemi silami in na vseh področjih Sredozemskega morja. Rimski odgovor to jasno povdarja. »Messaggero« pa piše, da pričajo sklepi v Nyonu o istem duhu francoske sugestije, kakršna se je dražala ob priliki umika Italije in Nemčije s kontrole

španske obale. To pa pomeni, da se britanski in francoski mornarici zaupa nadzorstvo nad morjem. Duh te sugestije je bil vedno v nasprotju z ugledom Italije.

BERLIN, 16. septembra. Kakor se doznava s privatne strani se italijansko stališče glede Nyona popolnoma sklada s pojmovanjem Nemčije. Doznava se, da je Italija izročila svoj odklonilni odgovor po prehodnem sporazumu z Nemčijo. Povdarja se, da je sedaj na Franciji in Veliki Britaniji, da najdeta formulo, s katero naj se Italiji prizna enakopravnost, kar bodo sicer sklepi nyonske konference ostali samo fragmentarno delo, ki ne bi moglo olajšati sodelovanja velikih sil v španskem vprašanju.

Maršal Badoglio je bil incognito v Španiji

PARIZ, 16. septembra. Če ne varajo znamenja, se bodo dogodki v Španiji razvijali odsej z večjo brzino. Polslužbeni »Oeuvre« navaja, da je bival po Mussolinijevem nalogu v Španiji maršal Badoglio in sicer popolnoma incognito. Maršal Badoglio je poročal, da je treba v Španijo poslati še 150.000 vojakov s posebno močnim topništvom, nakar bo zagotovljena končna zmaga frankovcev. — »Matin« poroča, da se med generalom Francom in katalonsko vlado vodijo pogajanja za predajo. V republiki so sedaj tri vlade, in sicer Negrinova v Valenciji, Companysova v Barceloni in anarhisti-

zna v Gijonu, ki ji načeluje znani anarhist Balarmino Tomas. Kakor piše »Matin« je slednji zagrozil, da bo dal postreliti vse častnike in diplomate, ki bi se mu protivili, ker hoče voditi vojno do zadnjega človeka. Tomas je kot anarhistični diktator uvedel pravzeto strahovlado in je bil ustreljen znani revolucionar Viktorino Garcia, ko je hotel pobegniti iz Gijona. Na smrt je bil obsojen in ustreljen baskovski polkovnik Galago radi poraza na bojišču. Na smrt je bil obsojen tudi znani general Uriburi, vendar je bila justifikacija v zadnjem času preprečena.

38 pekopcecačunskih milijard mark za nemška oboroževanje

BERLIN, 16. septembra. Službeno se doznava na podlagi izjave državnega tajnika Reinharda, ki je eden najbolj znanih nemških finančnih strokovnjakov, da je rajh v zadnjih štirih letih potrošil preko okvira rednih proračunov 38 milijard mark za oboroževanje. Kakor znano ni

bil v zadnjih 4 letih od obstoja narodno socialističnega režima objavljen noben državni proračun, tako da ni mogoče ugotoviti, koliko znašajo celokupni izdatki Nemčije za razne investicije in oboroževanje.

Roosevelt uveljavlja nevtralnost USA

WASHINGTON, 16. septembra. Havas poroča: Prezident Roosevelt je prepovedal vsem drž. trgovskim ladjam prevažanje orožja in streliva v Kitajsko ali Japonsko. To velja za državne trgovske ladje, dočim je privatnim trgovskim ladjam prevoz dovoljen kakor doslej, vendar gre

plovba po kitajskih vodah na lastni riziko. Smatra se, da je ta prepoved prvi korak k proglasitvi zakona o nevtralnosti Združenih držav ameriških. Ta prepoved je zbudila v kitajskih krogih prepričanje, da predstavlja ta prepoved izdatno pomoč za Japonsko.

plaknilo z mrtve točke, s čimer nastopa v politični situaciji nova faza, ki bi utegnila roditi zanimive rezultate, če bi

se zgodilo, da se uresniči optimistična pričakovanja politikov iz izvenparlamentarne opozicije.

Gospodarske beležke

Nadaljnih 500 milijonov Din za javna dela. V smislu sklepa ministr. sveta bo finančno ministrstvo izdalo zopet 5% srednjeročne obveznice za javna dela in sicer v znesku 500 milijonov Din. Amortizacijska doba teh obveznic je 10 let in sicer v štirih tranšah po 125 milij. Din. Prva emisijska omenjenega posojila bo dne 15. oktobra, in sicer za minimalni znesek 125 milij. Din.

Konkurzi in poravnave. Pri okrožnem sodišču v Mariboru bo dne 27. t. m. zbor upnikov v zadevi trgovca Franca Dovečarja. Prisilna poravnava med trgovcem Vinkom Zorkom v Mariboru ter njegovimi upniki se je potrdila. Radi končnega konkurza se je zbrisala iz združnega restra Kmetijska ekportna zadruga v Mariboru.

Dneve grozdja priredijo skoro v vseh mestih na Hrvaškem, z namenom, da se pospeši uporaba grozdja med prebivalci. Grozdje se prodaja v vseh hrvaških mestih v zelo okusnih reklamnih vrečicah.

Dobički Trepče. Kakor navaja družba sama v svojem poročilu, so znašali njeni dohodki v prvem letošnjem četrtletju 433.000 funtov, vsi njeni izdatki pa samo 136.200 funtov, da so bili dohodki skoraj trikrat večji kakor izdatki. Družba je imela v prvem četrtletju 296.800 funtov čistega dobička, to je več kakor četrtino glavnice. Če bodo dohodki družbe do konca leta tako visoki, potem bo družba zaslužila do konca leta 1.200.000 funtov ali 285 milijonov din, to je toliko, kolikor znaša vsa njena glavnica. Verjetno pa je, da bo zaslužila še več, ker so bile cene v aprilu večje kakor pa v začetku leta. Kako silno narašča dobiček družbe Trepče Mines Limited kažejo naslednje številke: 1933-34 čisti dobiček v funtih 161.000, obrestovanje glavnice v % 38,5, 1934-35 307.000, 73,0, 1935-36 402.000 96,9 pol leta 1936-37 559.800 134,0. V letošnjem prvem polletju je torej znašal dobiček družbe že skoraj 560.000 funtov, kar je polovica glavnice, ki znaša funtov 1.125.000.

Kuponi 7% investicijskega posojila se začno izplačevati 15. septembra. Izplačevali se bodo kuponi št. 32.

500 vagonov konzerv paradiznikov je kupila Nemčija od madžarske tvornice v Kečkemetu.

40% manj grozdja kkaor lani, bo dala letošnja trgatve v Bolgariji. Na Bolgarskem bodo letos pridelali komaj 1,5 milijona hl vina. Slaba trgatve je predvsem posledica peronospore.

Vprašanje socialnega zavarovanja trgovcev so obravnavali na seji trgovinskega odseka osješke TOI. Sklenilo se je, da se naj vprašanje socialnega zavarovanja trgovcev obravnava na vsedrжавni konferenci naših gospodarskih zbornic, ki bo v kratkem v Beogradu.

Nova devalvacija francoskega franka. Na vseh svetovnih borzah je padla vrednost francoskega franka za 4,5% tako, da se je vrednost francoskega franka od lanskega oktobra zmanjšala že skoro na polovico. Pred devalvacijo leta 1936 so plačali za 100 frankov 6,60 dolarjev po prvi devalvaciji v oktobru 1936 4,65, v juliju 1937 3,75, dne 15. septembra 1937 pa le še 3,40 dolarjev.

Gospodarski dan Dravske doline bo v nedeljo 26. sept.

Ne pozabi naročnine!

Palecki

Srednji vek

»Kmeti list« poroča v št. 35: »Kadar je grozila turška nevarnost, so se nekaj kmetje strnili za obrambo. Po gorah in gričih so zaplapolali kresovi in opozarjali kmetsko rajo, naj se pripravi za boj. Podobno je danes z nami. Nevarnost, ki nam preti, je strahovita. Odrvnili je bomo — mo, če se je bomo vsi popolnoma zavečali in se strnili v enotno bojno vrsto. Zato kličemo vsem poštenim kmetjskim ljudem: Ne nasedajte varljivcem in spekulantom in ne dajte se uspavati, da ne boste pozneje zaman objokovali svoje zmote. Združeni kmetje povejmo na ves glas, da nočemo več srednjeveškega tiranstva! Za pravico smo trpeli in delali, zato tudi hočemo biti pravice deležni. Kdor nam to odreka, ni vreden, da ga zemlja nosi.«

„Tabori“

Celjska »Nova doba« poroča v št. 37: Tabor »Slovenskih fantov in mož« na so priredili tabor »Slovenskih fantov in mož« na Dolu pri Hrastniku. Širša javnost si je mogoče predstavljala, kako bo »ogromna« množica uniformiranih fantov preplavila naš Dolter tako svetu pokazala, da ima tu svojo postojanko. Ali temu ni tako! Na naš prijazni Dol, ki je komaj pol ure oddaljen od industrijskega Hrastnika ter slavi po lepi legi z lepimi stavbami in je obdan z visokimi hribi, so vedno radi prihajali tujci. Vedeti je pa tudi treba, da so za napredek in povzdigo Dola največ storili naši napredni nacionalni možje. Smatramo, da so se »Slovenski fantje in možje« za prireditev tabora pri nas odločili zato, da so napravili k nam izlet, da si ogledajo kraj, kajti nemogoče je misliti, da bi tu bila njih postojanka, kajti vsa župnija ali še bolj točno občina Hrastnik-Dol, ki šteje okrog 7.000 duš, je mogla postaviti na tabor samo reci in piši — pet fantov v kroju. Zborovanja, ki se je vršilo pred cerkvijo na cesti, se je udeležilo po poročilo »Slovenca« okrog 500 ljudi, med katere so všteli ženske, otroke in radovedneže, kar je pa za sto oseb previsoko cenjeno. Da slika tabora še bolj izpopolnimo, dodamo, da smo v povorki, ki je prikorakala z železniške postaje, našli 278 ljudi. Da je tabor tako klavrno potekel, moramo pripisati dejstvu, da je Dol nacionalen, da se naša mladina pripravlja na občni zbor krajevne mladinske organizacije JNS ter da govori izvestnih gospodov nič več ne »vžigajo«. Kjer se meša vera s politiko, tam je gotovo polomija. Prepričani smo, da so gostje odnesli od nas najlepše vtise. Če se vam še kedaj ponudi prilika, nas pa še posetite, samo nekaj denarja prinesite s seboj za potrošnje.«

Ni znano

»Del politika« poroča v št. 84: »O notranji politiki ne prinašajo beograjski časopisi nič, če izvzamemo »Samoupravo« in »Vreme«, ki se še vedno bavita s konkordatom in neprestano zatrjujeta, da je v tem vprašanju vlada zmagala, duhovi pa, da so se že čisto pomirili. Kdaj se bo sestel senat, da sprejeme konkordat, se še ne ve.«

Kdo hlapčuje danes

Pod tem naslovom piše »Slov. beseda« v št. 33: »S kredo v dimnik bi bilo treba zapisati globoko spreobrnitev ljubljanskega »Domoljuba«, ko piše o svojih ljudeh in poglavarjih takele čudne stvari: „Ako bi naš slovenski narod pokazoval (!) v povojnih letih vedno tako odločen in enodušen odpor, kakor bi bilo potrebno, vsaj toliko kot n. pr. Hrvatje, ni verjetno, da bi se bil vzdržal do danes. Tako je pa vsa povojna leta en del našega naroda hlapčeval velesrbskemu centralizmu, a drugi del se obešal na hrvaško srajco, s čemer je bila trdna slovenska enotnost oslabiljena in vsak, še tako škodljiv in protislovenski režim je lahko dobil na Slovenskem ponižne sluge in priganjače. In ta neenotnost nas slabi še danes.“ — Res hvalevredno priznanje.«

V ponedeljek pokopljejo „tatička“ češkoslovaškega naroda

Poljska tudi žaluje

PRAGA, 16. septembra. Češkoslovaški narod je globoko pretresen po smrti svojega velikega tvorca in »tatičke«. Vse se pripravlja, da se čim slovesneje in čim do stojneje poslovi od velikega dobrotnika. Dočim je bilo prvotno določeno, da se vrši pogreb v torek 21. tm., je vlada sinoči sklenila, da se vršijo pogrebne svečanosti že v ponedeljek dne 20. t. m. ob 10. uri dopoldne. Pogrebni sprevod pojde po glavnih praških ulicah. Na Wilsonovem trgu bodo položili krsto v poseben vlak ter jo prepeljali v Lani. Vlada bo pozneje predložila narodnemu predstavništvu predlog zakona o zgraditvi narodnega mavzoleja, kjer bo pokopan veliki prezident Osvoboditelj. Vlada je imela sinoči žalno sejo, na kateri je predsednik vlade dr. Milan Hodža v globoko občutenih besedah razčlenjeval delo in življenje velikega pokojnika. Žalost ob smrti nepozabnega prezidenta Osvoboditelja naj še tesneje združi ves češkoslovaški narod v obrambi svobode in demokracije.

VARŠAVA, 16. septembra. Današnji tisk posveča Masaryku nekrologe. Zlasti pada v oči prisrčen ton v tisku, ki je naklonjen vladi. »Kurjer Poranny« piše: Če tudi nas ob prvega prezidenta češkoslovaške republike marsikaj loči, občutimo vendarle najvišje spoštovanje pred državnikom, ki je bil svojemu narodu velik voditelj. »Kurjer poljski« pravi: Masaryk ni bil svojim idealom nikdar nezvest. Nikdar ni delal kompromisov ali načelnih koncesij. Socialistični »Robotnik« imenuje Masaryka duhovnega diktatorja svojega naroda.

Sočutje bolgarskega kralja

SOFIJA, 16. septembra. Vsi tukajšnji listi objavljajo globoko občutene članke v čast umrlemu prezidentu Masaryku. Car je neposredno po dospelju žalostne

vesti izrekel po svojem pribočniku v češkoslovaškem poslaništvu svoje osebno sožalje ter sožalje vlade.

Žalost Romunije nič manjša kakor Češkoslovaške

BUKARESTA, 16. septembra. Masarykova smrt je zbudila v romunski prestolnici najgloblji utis. Dnevno časopisje je izšlo v črno obrobjenih številkah in slavi velikega pokojnika kot osvoboditelja svojega naroda in borca za evropsko demokracijo. »Viterul«, glavni organ vladne stranke, izjavlja, da žalost Romunije ni nič manjša kakor žalost zavezniške Češkoslov. »Lupta« piše, da obnavlja romunski narod ob Masarykovi krsti svojo prisego, da bo ostal zvest njegovim idejam. Na poslopju kraljevega dvorca in na vseh javnih poslopjih so razobešene zastave na pol droga.

Beograd v žalosti

BEOGRAD, 16. septembra. Na beograjskem velesejmu je bila lepa spominska svečanost in je imel spominski nagovor predsednik velesejma g. Stojanović. Prav tako je priredila veliko žalno zborovanje Zveza Jugoslovensko-češkoslovaških lig, Sokolska društva, Državni svet in druge nacionalne organizacije. Pogreba prezidenta Osvoboditelja se udeležijo posebno odposlanstvo iz Jugoslavije s predsednikom in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovićem na čelu.

Sožalje kraljevih namestnikov

BEOGRAD, 16. septembra. Kraljevski namestnik dr. Radenko Stanković se je podal včeraj ob 11.30 v poslaništvo češkoslovaške republike, kjer se je vpisal v knjigo. Zatem je v svojem imenu in pa v imenu odsotnega kraljevega namestnika dr. Perovića izročil češkoslovaškemu poslaniku dr. Girsu toplo sožalje ob smrti prezidenta Osvoboditelja dr. Masaryka.

Madžarska priznanja

BUDIMPEŠTA, 16. septembra. Vsi tukajšnji listi poveljujejo osebnost prezidenta Masaryka. Službeni »P. Hirlap« pravi: Masaryk stopa v zgodovino kot ena najmočnejših osebnosti. Zasluži, da ne obžaluje njegove smrti samo lasten narod, ampak tudi drugi narodi. Ob mrtvaškem odru se mora nehati vsaka sovražnost. »Pesti Hirlap« priznava lojalno, da je bil Masaryk najpomembnejši in najzanimivejši človek svoje dobe.

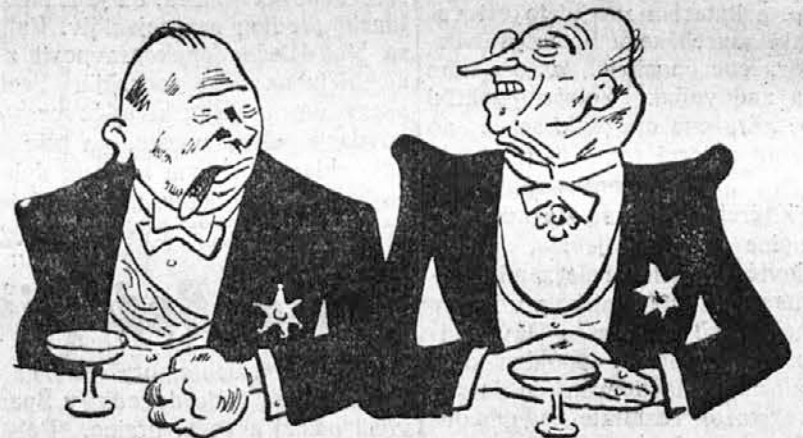
Maribor v žalosti

Tudi Maribor se pripravlja na slovesno spominsko svečanost v počastitev spomina velikega sinu bratskega naroda. Sinoči je imel Češki klub svojo žalno sejo v Unionu, na kateri je predsednik tukajšnjega Češkega kluba g. F. Bureš v globoko pletetnem spominskem govoru prikazal zasluge in veliko delo, ki ga je izvršil prezident Osvoboditelj za češkoslovaški narod in češkoslovaško državo. Tudi se je na sinočni žalni seji v Unionu sklenilo, da bo žalno zborovanje v nedeljo do poldne ob 10. uri v dvorani Narodnega doma s spominskim nagovorom in godbenimi točkami. Tudi se je s sinočnega žal

nega sestanka tukajšnjega Češkega kluba odposlala sožalna brzojavka pisarni prezidenta Osvoboditelja Masaryka.

Dacujte za spomenik blagorajnega pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Med diplomati

Čujte, dragi kolega. Španiji moramo zajamčiti neodvisnost in svobodo, ker ima ta narod odlične vrline.

»Čisto točno! Njihove rude so brez prigovora!

(Iz »Ošišanega ježa«.)

Mi in oni

Gradec nudi na zunaj vtis in sliko solidnega meščanskega življenja. Ob posebnih prilikah, kakor n. pr. ob graških velesejmih pa je mestno življenje in vrvenje še posebno razgibano. Za živce ne štetih upokojencev je morda to vendarle preveč vznemirljivo. Radi tega se rajši zatekajo v tišino in samoto Schlobberga. Toda tudi tja je že segla civilizacija in mladi rod. Kam tedaj...?

Gradčani radi govorijo in se radi zabavajo. To je sploh značilna poteza za alpskega človeka. Na ves glas in z vsem srcem se smeji stvarem, ki se jim zdijo duhovite, pa ni v njih niti vlakenca takšne duhovitosti ali esprita. Je pač v alpskem svetu mnogo dobre volje, mnogo veselja, židanega razpoloženja, razposajene poskočnosti, vihrave nasmehovitosti in drugih takšnih reči. Zaman pa boš iskal probojne duhovitosti, s katero v tako obilni meri razpolagajo na primer naš Prlek ali pa Ribničan. Tudi govorijo radi mnogo alpski ljudje. Gradčani, ki so tudi odsev tega alpskega življenja, niso pri tem izvzeti. Kakor pa so zgovorni, prijazni in postrežljivi, tako postanejo za trenutek molčeči, čim nanese razgovor na ono torišče narodovega življenja, ki ga na splošno označujemo kot politiko. Le tu pa tam se vendarle posreči, da

čuješ zanimiva mnenja o stvareh, ki zanimajo.

Tam na velesejmu vidim v skupini pri vinski poskušni zanimivega moža. Globoko zabradan je njegov obraz. Njegova obleka je skromna. Zamišljen je. Dobra kapljica pa ga je vendar že toliko okorajžila, da postane dostopen za razgovor.

»No, kako je sicer?«

»I no, kakor pač drugi hočejo.«

»No, pravijo, da ste sedaj vsi zadovoljni.«

»Ne bi rekel. Mislim, da ne.«

»V Gradcu se skoro ne smete pritoževati.«

»Gospoda ne, voda mi delavci. Z nami je drugače.«

Stopim v neko gostilno v središču mesta. Tam v kotu sedi dvoje starih ženic. Vsaka ima pred seboj pol litra vina in krožnik juhe. O vsem mogočem se pomenkujeta. Največ govorita o starih, dobrih časih.

»Kako je bilo tedaj pri vas?«

»Oj, tedaj je bilo drugače. Denarja smo imeli dovolj in privoščili smo si lahko, da je bilo veselje.«

»No, saj danes si tudi lahko to in ono privoščite.«

»Kaj bi s tem. Svojičas je bil ves Gradec v veselju, plesu in zabavi. Zabave pač stanejo denar. Danes ga pa ni, tedaj pa ga ni manjkalo. Na plesu smo hodile, pa nismo štedile z denarjem. Danes mo-

raš paziti na vsak groš. To ni dobro, dragi gospod.«

Stopim v gostilno, čisto na drugem koncu mesta. Pri mizi sedijo mladi ljudje. Nekaj si šepetajo. Prosim, da mi prižgejo cigareto in porabim priliko za razgovor. Kmalu postanejo zaupljivejši. Razgovor nanese na to in ono.

»Kaj pa vaš Rintelen dela?«

»Zdravi se. V sanatoriju je. Bo tudi zanj prišel čas.«

»Kako je kaj s politikom v Gradcu?«

»Nič takega. Tišina je vedno potrebna pred viharjem.«

»Vsemu svetu grozijo viharji.«

»Ej, nisem mislil tako. Mislim sem na Avstrijo.«

Vsi so se spogledali in nato utihnili.

V sobo je namreč stopila družba kmečko oblečenih moških in žensk. Bilo je okoli 23. ure. Čez par minut se pojavijo na mizi ogromne porcije dunajskega zrezka z mešano solato. Pred vsakim je stala takšna porcija. Alpski in predalpski ostrti zrak seka v želodec in zahteva koncesijo. No, tudi Gradčani radi nudijo želodcu obilne koncesije. Pri tem sem si mislil: kateri slovenski delavec ali kmet si more ob tej uri privoščiti takšne dobrote, posvežene z zalivom puntigamskega piva? No, tako slabo vendar le ni. In če gredo šilingi, so vsaj dobro obrestovani. Le pridite še k nam, tudi pri nas ni slabo. Samo plačali boste vendarle precej manj.

Kulturni pregledi

Visoko priznanje knjigi Dobrovoljci kladivarji Jugoslavije. Po dvorni dami gospe dr. Tavčarjevi se je izročila Nj. Vel. Kraljici Mariji knjiga: Dobrovoljci kladivarji Jugoslavije. Z zahvalo za knjigo z najvišjega mesta je Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani obveščena, da je Nj. Vel. Kraljica Marija blagovolila odrediti, da se 10 knjig razdeli med višje razrede ljubljanskih srednjih šol. — Razdelitev bo izvršil prosvetni oddelek banske uprave. Poleg že številnih najlepših ocen in pohval doma in na tujem so dobili vojni dobrovoljci za svoje krasno, znamenito in zares monumentalno delo lepo priznanje z najvišjega mesta.

Peter Bezruč, slavni češkoslovaški pesnik, je včeraj obhajal 70 letnico rojstva. Ves evropski kulturni tisk se v toplih besedah spominja znamenitega sinu bratskega naroda.

Jubilej ruskega baleta. Ruski balet, ki je sedaj najslavnejši zastopnik fine plesne umetnosti, slavi svojo 200 letnico. — Rusko koreografsko učilišče je bilo državna ustanova in se je ob početku nahajalo v prostorih carske zimske palače.

Sarajevsko narodno gledališče je otvorilo letošnjo gledališko sezono z uprizoritvijo Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«.

Nova opereta I. Tijardovića. Znani operetni skladatelj in pisatelj Ivo Tijardović je priredil novo opereto pod naslovom »Doživljaji v Šanghaju«. Tijardović je izročil svoje delo v proučitev ravnateljstvu zagrebške operete. Opereta je aktualna, ker gre v njej za razne tuje častnike, špijone, tatvine važnih vojnih dokumentov, vojno v Kitajski itd.

Nušičeva »Gospa ministrovka« je bila, kakor znano, prevedena na madžarski jezik. Nedavno so jo vpriporili diletantje reformatorskega kluba v Novem sadu pred madžarskim občinstvom.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski. V ljubljanski drami je bila določena kot prva predstava v sezoni Ivana Cankarjeva »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« pa jo je policija prepovedala. Tako poroča zagrebški »Jugoslovanski Lloyd« z dne 11. t. m.

Japonska dežela mesečnikov. Japonsko lahko imenujemo zemljo mesečnikov oziroma časopisnih knjig. Kako naj sicer označujemo te časopise, ki obsegajo po 500 do 600 strani. Zanimivo je, da ni v Japonski nikakršnih tehnikov. V Japonski je skupno 13.700 periodičnih časopisov, od katerih imajo mnogi silno naklado. Ti časopisi so oblikovno in vsebinsko na višku in imajo naklado od 30.000 do 70.000 izvodov.

Naše narodne pesmi v nemščini. Znano založništvo Karl Winters v Haidelbergu je izdalo knjigo v dveh zvezkih pod naslovom »Volkslied und Volkslieden der Kroaten und Serben«. Knjigo je uredil univ. profesor Leopold Karl Goetz. Znano je, da je Goethe delal, da so naše ljubavne pesmi največje lepote in da je čustvo v njih silno resnično.

Matica Srbska je nedavno razpisala natečaj za knjigo o zgodovini Vojvodine od najstarejše dobe do 1. decembra 1918. Pri sestavi te knjige morajo pisci predvsem voditi računa o kulturni zgodovini Vojvodine. Matica srpska je istočasno razpisala drugi natečaj za knjigo, ki naj obravnava problem, kako živi naš kmet v Banatu, Bački, Baranji in Sremu. Pri tem morajo pisci upoštevati prvenstveno socialne, gospodarske in zdravstvene prilike, v katerih živi kmet v navedenih predelih.

Novi češki romani. Praški listi napovedujejo izredno živahno knjižno produkcijo na praškem knjižnem trgu. Tako objavljiva založništvo Fr. Horowy roman »Prvi parta« od H. Čapka, roman »U moreho kohouta« od A. M. Tilšove, roman »Podzemni mesto« od Karla Polačka in roman »Teta Ana« ter zbirko pripovedk »Andula vyhrala« od Olge Schein plugove. Založništvo Melantrich pa izda sledeče knjige: »Dum brez pana« od Ego na Hostovskega, roman »Večni pramen« od J. Kopta, roman »Masopust« od Jaroslava Durycha, zbirko pripovedk »Modra a zlata« od Jana Čepa in roman »Srce n azamek« od Jana Moraveka.

Mariborske in okoliške novice

Drago Humek — 60 letnik

Danes praznuje v ožjem krogu dragih svojcev 60letnico rojstva upokojeni ravnatelj meščanske šole v Mariboru gosp. Drago H u m e k. Slavljenec je mož neprekinjenega dela, odkritosrčnosti in ljubeznive dobrohotnosti. Um in srce sta ustvarila v njem močno osebnost, ki vse priteguje in nikogar odbiti ne more. S ponosom lahko zre slavljenec ob svojem šestem križu na sadove svojega življenjskega dela, svojega šolskega in izvenšolskega delovanja.

Vsestranska, bogata in obilna je žetev njegove ivorne delavnosti. Dragotin Humek je daleč naokrog znan kulturni, nacionalni in sokolski delavec, ki se še danes živahno in mladostno udeležuje v mnogih organizacijah. Naši kulturni javnosti je znano njegovo vsestransko udeleževanje zlasti v pedagoško strokovno publicistiki. Po njegovih delih in uspehih ga lahko upravičeno imenujemo očeta rokotvornega pouka na meščanskih šolah. Njegova zasluga je namreč, da je baš meščanska šola posvetila toliko pozornosti ročnemu delu svojih učencev, saj je tu služboval vse od svoje učiteljske mature pa do upokojitve. Kot učitelj se je z velikim uspehom udeleževal zlasti v učiteljski stanovski organizaciji, kjer so še danes vidni uspehi njegovega nesebičnega in požrtvovalnega ter borbene udeleževanja. Ustanovil je »Združenje učiteljev meščanskih šol«, ki še danes uspešno zastopa pravice njegovih stanovskih tovarišev. Kot pedagog in strokovni publicist je ustanovil strokovno glasilo »M e š č a n s k a š o l a«, ki ga je nad deset let sam urejeval. Kako vsestransko je bilo njegovo strokovno publicistično delo, nam kaže dejstvo, da je bil poleg tega ogromnega in vsestranskega dela še sourednik vzorno urejevalne mladinske revije »Razor«. Po tolikem plodonosnem delu in bogato izpolnjeni službi dobi se je umaknil ob upokojitvi v zatišje. Na Raki ob Krškem, kjer se je narodil, si je zgradil svoj skromen, a ličen dom.

Mladostno svež in zdrav, krepak in duhovit. Takšnega srečujemo in nikdo bi niti ne mislil, da obhaja naš gosp. Humek danes 60letnico rojstva. Naj bi bil v jeseni svojega življenja deležen prav vsega, kar si zaželi njegovo srce. Tega, kar je napravil za šolo, za mladino, starše, stanovske tovariše in ves narod, mu ta svet itak ne more poplačati. Živi v sreči, zdravju in zadovoljstvu, še dolgo, dolgo let!

Zračni napad na Maribor

Troje sredstev je, ki nam pretijo iz zraka: 1. bombe s strupenimi plini, ki nanje vsakdo misli, čim govrimo o zračnih napadih. Praktično pa je nevaren le iperit, ker zahteva skrbno očiščevanje zastrupljenega terena in razen zaščitne maske tudi neprijetno zaščitno obleko. Rane, ki jih povzročajo, so ogabne in zahtevajo dolgotrajno zdravljenje. Ostali plini večinoma naglo izpuhtevajo in izginejo s terena brez posebnih razstrupljevalnih mer. Spoznamo ga po duhu. Diši namreč po česnu. Vonj pa je precej šibak in nos otopi. Tedaj moramo pritegniti kemična sredstva, da ga spoznamo. Eno tako sredstvo je kem. čisto klorovo apno, ki vzplamtj s tekočim iperitom. Iperit v zraku se seveda tako ne da ugotoviti, pač pa z zlatovimi spojinami v posebnem aparatu. — Kako diši iperit in kako izgleda kot rosa in tekočina na ulici, kako se ugotavlja in uniči, bo pokazala napovedana vaja. Pripominjamo, da je iperitna atrapa tudi mehurjavec. Naj se nihče ne poda nezavarovan v zaprti prostor!

2. Rušilne bombe, ki so morda najnevarnejše, ker ogrožajo tudi zaklone. Njihova teža je velika, zato je njih število omejeno, ali pa mora se uporabiti mnogo letal.

3. Vžigalne bombe. Njih teža je silno majhna, le 1 kg. Malo število letal lahko spusti pri enem napadu več tisoč vžigalnih bomb in sproži z njimi celo morje plamenov. Dočim so proti rušilnim bombam zares varni les zelo krepki zakloni, dobro podprte kleti, se proti vžigalnim bombam lahko branimo s pazljivostjo.

Ropotajo treba s podstrešij! V času nevarnosti moramo podstrešja stražiti. Termitna bomba prebije k večjemu streho, na podstrešju jo pa pokrijemo s pripravljenim peskom. Z vodo ne smemo na sikajočo termitno bombo!

Za dijake najboljša ponilna peresa, steklena, navadna, zlata kupite najceneje pri Zlati Brišnik, Slovenska ulica 11.

Zalne zastave ob smrti velikega prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka visijo na številnih mariborskih poslopjih. Prav bi bilo, da sledi tudi naš obmejni Maribor zgledu drugih naših mest in da se odene v črno žalnih zastav. Sočustvujemo s češkoslovaškim narodom ter pokažimo to tudi na zunaj, kakor so bratje Čehoslovaki ob tragični mučeniški smrti našega kralja Ujedenitelja. Razobesimo žalne zastave!

V svrhu dodelitve prevažanja pošte v Mariboru bo v ponedeljek dne 20. t. m. na mestnem poglavarstvu druga ustmena licitacija, ki se je bodo zanimanci prav gotovo polnoštevilno udeležili.

Din 242.— si prihrani uradnik-gledališki abonent na najboljši ložni sedež v primeru z večerno vstopnino! Če ni aboniran, plača za vseh 22 letošnjih predstav, ki jih bodo prejeli abonente, Din 554.—. Abonent uradnik pa dobi najboljši ložni sedež pri istih 22 predstavah za Din 312, ki jih pa odplačuje v osmih zaporednih obrokih po Din 39.—. Niti Din 3.— pa stane predstava abonenta-uradnika na galeriji, ker prejme za mesečni obrok Din 8.— kar tri predstave! Zato toplo priporočamo gledališki abonma, ki bi ga naj podpisal vsakdo, ki mu je pri srcu naša narodna kultura. Opozorjamo lanske abonente, da bodo njihovi dosedajni sedeži rezervirani le do sobote 18. t. m.!

Sestanek in prva vaja za gledališki balet bo v soboto 18. t. m. ob 17. (5.) uri popoldne v gledališču. Gospodične, ki so se prijave, naj pridejo polnoštevilno. Tam se sprejemajo še tudi nove prijave.

Iz sodne službe. Premeščen je sodnik Emil Torbar iz Ormoža k okrožnemu sodišču v Mariboru.

Vesti vojnih dobrovoljcev. Društvena pisarna Sreske organizacije vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, ki se nahaja v Frančiškanski ulici 10, posluje od septembra dalje vsak dan razen nedelj in praznikov od 18. do 19. ure. — Dne 3. oktobra t. l. odkrijemo vojni dobrovoljci spominsko ploščo svojemu pokojnemu tovarišu, dobrovoljcu — heroju — inženjeru Ivanu Gosarju na njegovi rojstni hiši v Stari Loki. Opozorjamo že sedaj vse vojne dobrovoljce in vse Slovence, ki so pomagali ustvarjati Jugoslavijo, eden največjih herojev.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Vidmarjeva in Savostova lekarna.

Topleje. V smislu dunajske vremenske napovedi za danes bo vreme spremenljivo, topleje, z zapadnimi vetrovi.

Mesto venca na grob pokojne Kristine Kalundrove je darovala tvrdka Hutter in drug mariborski gasilski četi 500 dinarjev. Posnemajte!

Nove carinske stražarnice bodo gradili v Gornji Radgoni in Gornjem Cmureku. Stroški bodo znašali okoli 135.000 din.

Kino kavarna. Od danes novi velemeštni varijetejski spored, ki bo senzacija za naše mesto. Nastop svetovno znanih opic Jomy in Billy, o katerih že danes govori vse mesto.

Danes četrtek začne kratko gostovanje skupine Zaharov v Veliki kavarni.

Menda ni danes družine, ki bi se ne zavedala vzgojnih težav in stisk. O tem, kako je treba razumno in pravilno ravnanje z otrokom ali mladostnikom, z dečkom ali deklico, vas bo poučil novi mesečnik »Roditeljski list«, ki ga izdaja Pedagoška centrala v Mariboru. Ta list je najcenejši svetovalec za pametno domačo vzgojo vsem staršem. Naročite se nanj, če še tega niste storili!

Sokolsko društvo Maribor III. sporoča telovadnemu članstvu, da se vrši od danes dalje redna telovadba v telovadnici po lanskem razporedu in sicer: ob torkih in petkih člani in moški naraščaj, ob ponedeljkih in četrkih članice ter ženski naraščaj in ob sredah in sobotah od 14. da-

Verifikacijski odbor nedeljske banovinske skupščine omladine Jugoslovenske nacionalne stranke je na podlagi predloženih polnomočij sreskih mladinskih organizacij ugotovil navzočnost 1205 delegatov kot zastopnikov članstva OJNS iz vseh srezov dravske banovine. Poleg delegatov OJNS so bili navzoči tudi zastopniki in članstvo ostalih strankinih organizacij. Zunanje manifestacije vseh delegatov niso bile dovoljene, pač pa samo polaganje vencev po izvoljenem odboru. S to ugotovitvijo je ovržena zlonamerna trdit. »Slovenca« z dne 13. t. m., v kateri govori o »povorki«. Nismo in ne bomo polemizirali z neresnimi izpadi in vestmi nam nasprotnih listov in lističev. Njihova politično preračunana neresničnost nam bo služila še v večjo vzpodbudo pri delu po manifestativno začrtani poti.

Banovinski odbor OJNS.

Ije moška in ženska deca. Prednjašk zbor.

Uredništvo in uprava »Jutra« in »Večernika« se nahajata sedaj na Grajskem trgu 7, prvo nadstropje in imata telefon št. 24-55.

Grajski kino. Od danes naprej pred vsako večerno predstavo (ob 8.30) nastop svetovnoznanih opic Jomy in Billy. Ta pravi čudež drezure si morate ogledati!

Potovanje v Pariz. Na željo posameznih francoskih krožkov priredi društvo prijateljev Francije v Beogradu v oktobru še eno potovanje na svetovno razstavo v Pariz, ki bo trajalo dvanajst dni in bo stalo približno 2500 Din. Ker so že prva potovanja tega društva nudila udeležencem razmeroma največje ugodnosti, priporoča odbor vsem članom francoskega krožka, pa tudi nečlanom, ki še želijo potovati v Pariz, da se pridružijo temu skupnemu potovanju. Prijave naj se pošljejo čimprej francoskemu krožku v Mariboru; vsa pojasnila daje tajnik društva, Vrbanova ul. 57.

Skavti! V nedeljo dne 19. IX. 1937 ob 10. uri je redna letna skupščina našega stega v realni gimnaziji. Udeležba obvezna za vse članstvo. Kroji! Uprava.

Dijaki kupujejo radi pri nas. Zato pridite še Vi. Vse šolske knjige in potrebščine po najnižjih cenah pri Zlati Brišnik.

Zadnji čas je za prijavo za »Putnikov« dvoindnevni izlet z modernim avtokarom v Graz od 18. do 19. septembra. Cena vključno vizum le Din 110.—. Prilika za obisk velesejma! Takojšnje prijave pri Putniku Maribor.

Naš obmejni Maribor je širom naše zemlje znana postojanka in središče jadranskega letalstva na skrajnem severu naše države. Aeroklub, odnosno njegova jadralska sekcija, delavna in neumorna na svojem področju v širjenju smisla za naše letalstvo med najširšimi plastmi našega obmejnega življa in v vzgajanju mladih jadrancev, prav tako naj Maribor dokaže svoj globoki smisel z udeležbo pri Aero-loteriji, ki jo priredi Jugoslovanski Aeroklub v Beogradu dne 12. decembra t. l. Ker služi klub veliki min skupnim interesom naše domovine in našega zrakoplovstva in ker se število pilotov iz dneva v dan veča, je nastala neodložljiva potreba nabave novih pilotskih oblek in nabave novih letal. Aeroklub se obrača radi tega na vse osebnosti in ustanove, da mu pomagajo pri razpečavanju srečk, da bo na ta način efekt loterije čim večji.

Zgodnja zima? Živali so boljši vremenokarji od nas in naših izumov. Ni tam torej prijetno, če so nas naše prijateljice in dobrotnice - lastavice že zapustile. — Kaže pa, da je to res, ker jih že teden dni ni videti. Najbrže so zaslutile — ali če po vzamemo besede nekega otroka — slišale radio, ki je napovedal slabo vreme in se mu umaknile bolj proti jugu. Bilo kakorkoli, a običajno se sele okrog 25. t. m. ali o sv. Mihaelu. Stare korenike pravijo: Ko lastovka zbeži, se zima zareži. Bo li to res? Če pa nas je to leto tako zelo varalo in prevaralo, želimo, da bi nas varale tudi te naše prijateljice.

Pod kolesje vlaka... Sinoči ob 20.16 se je pri kilometrskem kamnu 11.850 v bližini tvornice za dušik v Rušah vrgla pod kolesje koroškega vlaka, ki prihaja v Maribor ob 20.30, mlajša ženska, ki jo je lokomotiva zgrabila ter jo vlekla kilometer daleč. Ženska je bila popolnoma zmrcvarjena ter so jo identificirali le na

podlagi dokumentov, ki jih je imela pri sebi. Gre za 26 letno služkinjo Angelo Vertnikovo, ki je stanovala v Mariboru, Prešernova ulica 20. Kaj je Vertnikovo gnalo v tako žalostno smrt, ni točno znano. Domnevajo, da je izvršila samomor v trenutku živčne razdraženosti. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico na ruškem pokopališču.

Borza dela išče dve hotelski kuharici, servirko s prakso, kotlarskega pomočnika in nekaj služkinj z letimi spričevali ter znanjem nemščine.

Abonma v gledališču je tako poceni in plačilni pogoji tako ugodni, da je vsakomur omogočeno abonirati se tudi na najboljše ložni sedež. Dolžnost vsakega slovenskega inteligenta, še bolj pa slovenskih gmotno boljstojočih slojev je, da podpro najvažnejšo mariborsko kulturno ustanovo s polnoštevilnimi prijavi abonmana! Najcenejši mesečni obrok velja za uradnika le Din 8.—, za kar prejme kar tri predstave. Opozarjamo tudi na bloke, ki omogočajo obisk gledališča pri poljubnih 14 dramskih, 7 glasbenih predstavah ter pri enem koncertu!

Za lanske gledališke abonente so rezervirani dosedanjí sedeži le do sobote, 18. tm. Zato naj si vsakdo čimprej zagisura svoje mesto, ker bo gledal, blagajna po tem roku oddajala vsa mesta novim reflektantom, ki jih je letos veliko število.

Nezgodna znanega mariborskega šoferja. Si noči okoli 19. ure se je pripetila v Beograjski ulici huda prometna nezgoda, ki bi kaj kmalu zahtevala človeško življenje. O omenjenem času se je peljal s svojim motornim kolesom po Beograjski ul. šofer Alojz Uranjak, stanujoč na Pristanu 6. Ko je privozil do topniške vojašnice, so se tamkaj splasili konji in je Uranjak s svojim kolesom zavozil v konja. Pri karambolu je Uranjak tako nesrečno padel, da je zadobil težke poškodbe na glavi in so ga morali poklicani mariborski reševalci nezavestnega prepeljati v tukajšnjo splošno bolnišnico.

Avto povozil vajenca. Na Glavnem trgu je neki osební avto povozil 16 letnega kleparskega vajenca Franca Vreša, stanujočega pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. K sreči je Vreš zadobil le manjše poškodbe na nogah. Avtomobilist se bo moral zagovarjati pred sodniki, ker je bil ovaden radi kršitve cestno policijskega reda.

Sportna gibanja

Razpis lahkoatletskega mitinga. Sportni klub Železničar-Maribor priredi v soboto dne 18. septembra t. l. (ali na event. sporazumno določeni poznejši termin) s prisetkom ob 16. popoldne na svojem igrišču ob Tržaški cesti medklubski juniorski lahkoatletski tromati med ekipami klubov SK Maraton, SK Mapid in SK Železničar in to v sledečih disciplinah: tek 100 m, 1000 m, štafeta 4x100 m, skok v

višino z nalemom, okok v daljino z zaletom, met krogla in met diska. Pravico tekmovalca imajo vsi verificirani in ne-verificirani juniorji razreda B in C, člani zgoraj navedenih klubov. Met diska in krogla se vrši z orodjem predpisanim za juniorje razreda B. Vsak klub sme postaviti v saki disciplini po dva tekmovalca-stafeta po eno, ter štejejo mesta sledeče: prvo — šest, drugo — pet, tretje — štiri, četrto — tri, peto — dve in šesto mesto — eno točko. Stafete štejejo: prva — šest, druga — štiri, tretja — dve točki. Tekmo vanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAS-a. Tekališče je dolgo 428 m, je posuto z ugaski in ima dva nedvignjena zavoja. Prijavnine, kakor tudi nagrad ni. Prijave je poslati najkasneje do 18. tm. do 15.30 na naslov kluba: Tržaška cesta (stadion SK Železničar). Za vse v razpisu nepredvideno veljajo določila pravil in pravilnikov JLAS-a.

Za nje to ne velja. V nekem ljubljanskem listu beremo, da so v Zagrebu na povratku iz Bukarešte sprejeli slovenske atlete izredno »ljubeznivo« funkcijari nekega zagrebškega kluba in so zelo zanimali za Gorška in talentiranega Kotnika ter jima prigovarjali, če ne bi hotela spremeniti podnebnja in se preseliti v Zagreb. V omenjenem članku se zagrebškemu klubu priporoča, naj si sami vzgaja atlete, naše pa pusti nam in našim klubom, ki žrtvujejo ogromna dela, truda, volje in denarja za razvoj slovenske atletike. S pavovim perjem se je lahko bahati... Kaj bi k temu rekli mariborski klubi, zlasti ISSK Maribor, katerim so Ljubljanci »kaprali« skoro vse najboljše nogometišče?

Zanimivi nogometni tekmi bosta v nedeljo 19. tm. v Mariboru. Na Rapidovem igrišču se bosta namreč odigrali dve prvenstveni tekmi in sicer bodo merili svoje moči ob 14.30 SK Rapid:SK Mura, ob 16. pa ISSK Maribor:SK Gradjanski (Čakovec).

Poverjenišvo SOLNP-a v Mariboru (službeno). Tekme v nedeljo 19. t. m. sodijo: Maribor-Gradjanski g. Nemeč Fr. (spor.), Rapid-Mura g. Klanšček (spor.), Lendava-Ptuj g. Kopic, »Slavija-Drava g. Bergant (g. Kaspar), Rapid (jun.)-Železničar (jun.) g. Jančič (g. Konič) po sporazumu. — Poverjenik.

Za tekmo ČŠK-Žel. v Čakovcu je sporazumno delegiran g. Maccovatti.

Marenberške novice

Pojav mrtvičnega krča. 12-letni Štáher Robert pri Sv. Treh kraljih nad Marenbergom je zbolel na zelo nevarno boleznijo — mrtvičnem krču (Kinderlähmung). Ta bolezen, ki je v Avstriji zelo razširjena, je zelo nevarna, ker zapusti posledice, ki bolniku škodujejo vse življenje. Otrpne kakšen ud in človek je siromak vse življenje. Ta je sedaj komaj tretji pojav te bolezni v dravski banovini. Lani sta bila dva slučaja v Prekmurju. Ker poseča ome-

Zadnje telefonične vesti

Japonci prebili kitajsko fronto pri Šanghaju

TOKIO, 16. septembra. Japonsko vrhovno poveljstvo v Kitajski poroča, da se je v dolžini 130 km razvila pri Šanghaju bitka, ki potiska glede številčne moči na obeh straneh in moralne srditosti v ozadje vse doseganje vojne akcije v severni Kitajski. Japonskim oddelkom se je po topniški pripravi posrečilo, da so prebili kitajske linije v dolžini 8—20 km. Kitajci nudijo odpor s popolnim prezirrom smrti in je na kitajski strani v borbi okoli 30.000 mož. Tehnična premoč Japoncev sili Kitajce k etapnemu umikanju in opušcanju pozicij. Vse kaže, da se bo ta velika bitka končala s popolno zmago Japoncev. Japonci hočejo očividno pred ženevskimi sklepi in morebitno intervencijo izstati — tečev v svoj prid.

Kako sodijo Japonci...

ZENEVA, 16. septembra. Tukajšnji japonski opazovalci — Japonci, kakor znano, članica Društva narodov — so uporabljali večerajšnje ofenzivo glavnega ki-

njeni otrok šolo pri Sv. Treh kraljih, je sresko načelstvo ukrenilo vse potrebne varnostne ukrepe. Šolo so desinficirali ter jo za teden dni zaprli. Pred dnevi se je pojavila ta bolezen onstran meje pri Sv. Antonu v Avstriji, kjer je zbolela neka deklica in je na ta način prišla bolezen k nam, ker stanujejo Stakerjevi tik meje in je prišla deca na paši v stik z dečo iz Avstrije.

Razno	Prodam	Stanovanje išče
ODPRTI ROBAUSOV SUHOR dobite odslej tudi v trgovini Gert, Gosposka ul. 13. 5008 Na prodaj	»PHILIPS« RADIO APARAT po nizki ceni. Naslov v upravi. 5154 JABOLKA po Din 1.— za kg oddaja Kmetijska družba, Meljska cesta 12. 5161	Eno ali dvosobno STANOVANJE išče s 1. oktobrom mirna in solidna tričlanska družina. Ponudbe s ceno na upravo pod »Stalna stranka«. 5157
IZJAVA! Naznanjam tem potom da nisem plačnik za dolgove ki bi jih naredila moja žena Neza Rožnicvet. Jožef Rožnicvet, Maribor. Gregorčičeva ul. 29. 5159	Sobo odda SOBO s hrano oddam, Vrbanova 28, pritličje desno. 5164	Pouk ENGLISH LESSONS od 1. oktobra Miss Oxley, Krekova 18/II. 4679
Posesi POSESTVO z žetvo, blizu mesta. 3% orolov, 2 hiši radi smrti zelo poceni naprodaj Posređovalnica »Rapid«, Gosposka 28 5167	Stanovanje SOBO IN KUHINJO sončno, prahu prosto, bližina parka in kolodvora oddam boljši osebi. Naslov v upravi. 5156	NEMŠČINA, ITALIJANŠČINA po lahki, hitri metodi. Uspeli zajamčen. Tattenbachova 27. I. nadstr., srednja vrata. 5152
LEPA STAVBENA PARCELA ca. 1000 m ² , ugodna lega, blizu avtobusnega postajališča v Studencih naprodaj. Vprašati gostilna Kraner, Studenci, Aleksandrova c. 64. 5163	Službo dobi UČENKO za prvorazredno damsko krojaštvo sprejmem. Vprašati v upravi. 5158	Blaga za zavese T nove vzorce prinaša v bogati izbiri
Naročniki kupujte tih ter oglašujte! pri naših inseren-		

Skrivnosti

22

»Natovoril sem si mrliča, ki mi ga je poslal srečen slučaj, na rame, stopil skozi neko odprtino v zidu, ki je prej nisem opazil, zopet na pokozališče in mesto obleke, ki mi jo je moral podariti, sem mu odstopil svoj prt. Obleka mi je sicer nekoliko preširoka, toda prt se je njemu prilgel kakor rokavica. Ne bo se mogel pritoževati.«

Ko je izgovoril te pretresljive besede, se je Everard zadovoljno nasmehnil.

»Slednjič si prost!« je končala Volkulja.

»Da... prost... prost!« je odgovoril Everard in si pomel roke. »Ah, kako sem vesel, da ne nosim več priselnege jopiča, da ne slišim več koraka ječarjev, zvenketanja okovov... in tudi...«

Sklonil se je k Volkulji.

»In svojo hičer,« je pristavil, »bom sedaj videl, jo lahko objel in poljubil. Ah, ko bi vedela, koliko sem mislil nanjo! — Ubožica... kje je? Govori, kaj je z njo?«

»Na svojem stanovanju je.«

»In ne ve ničesar?«

»Ko sem jo davi zapustila, je spala.«

»Uboga Blanka!«

Everard je žalostno odmajal z glavo, toda žalost je trajala komaj trenutek; takoj se je zopet zavedel in ostro pogledal okrog sebe.

»Dobro,« je dejal živahno, »sedaj bo treba zopet stopiti v življenje. Treba bo postati dostojen človek... Pa poglejmo najprej obleko, ki mi jo je prepustil dobri mrtvi mož. Morda je kaj posebnega v žepih... Glej, najprej vizitka... Prav, imenoval se je Morton... nič ne de... Oh, oh, tole bo najvažnejše!... Pismo, ki dovoljuje neomejen kredit!... Ravno prav, kajti moj je izčrpan... Za gospoda Hottingerja... dobro, se bomo seznanili z njim. In potem... o, nesreča! Ti papirji so pisani v angleščini, to je sitno... Bomo videli, bomo videli!«

Med temi besedami je Everard razstavil na mizi papirje, ki jih je vzel iz svojega površnika, in radoveden pregledoval listine.

Trije možje in Volkulja so nestrpno sledili vsaki njegovi kretnji. V hipu pa skočijo možje kakor na ukaz, Everard pa je smrtno prebledel.

Nekdo je potrkal na vrata hišice.

»Kdo bi to bil?« je zajecjala Volkulja prestrašeno. Everard pa je skočil nazaj, da se skrije.

Volkulja je pohitela v sprednjo sobo; komaj pa je pogledala skozi špranjo v razpokanih vratih, se je obrnila pomirjena in razveseljena k Everardu, ki je čakal.

»Blanka je!« je rekla živahno.

»Blanka!« je vzkliknil Everard in se je prijel za prsi z obema rokama.

»Ali naj odprem?«

»Počakaj!«

»Ubožica je vsa premočena...«

»Sirota moja!« je jecljal Everard. »Kako rad bi jo objel... pa nočem, da bi me videla... Naj vstopi, toda ne smeš ji povedati, da sem tukaj.«

»Bodi brez skrbi.«

»Zakaj je neki prišla sem?«

»Ne vem.«

»Odpri, odpri ji tedaj... Morda je ne bom mogel videti, toda slišal bom vsaj njen glas...«

Everard se je hitro umaknil v zadnjo sobo, Volkulja pa je odprla zunanja vrata. Deklica je vstopila.

Imela je komaj sedemnajst let. Bila je plavalasa, nežna in bleda; njena šibka in

vitka postava je bila rahla kakor mlado drevesce; njeni prsti so bili dolgi in tenki in vsa njeno postavo je odevala očarljiva prikupljivost, ki je morala na vsakega vplivati. Njeno vedenje je bilo nežno in krofko, pogled njenih temnomodrih oči je bil izrazit in sladek.

Na prvi pogled je ta prikazen presenetila; toda ko jo je natančneje premotril, ji ni mogel odreči globoke naklonjenosti.

Najbrže je bila dolgo bolna, in kmalu je vsakdo ugani, da boleha še vedno.

Komaj je Blanka stopila v sobo in zagledala pred seboj Volkuljo, se ji je vsa preplašena in nemirna vrgla v objem ter zaihtela.

»Kaj ti je?« je vprašala Volkulja začudena radi njenih solz. »Kaj se ti je zgodilo?«

»Nič... nič...« je odgovorila Blanka.

»Zakaj si odšla iz svojega stanovanja?«

»Strah me je bilo.«

»Česa?«

»O, nečesa groznega, strašnega in še sedaj vztrepetam, če se spomnim.«

Volkulja je prišla deklico za roke in jo prisilila, da je sedla. (Dalje.)